

شماره: ۶۲/۸۲۶۶۷

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۲/۰۷

پست:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

عطف به نامه شماره ۱۰۲/۴۵۱۲۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱ و پیرو نامه شماره ۶۲/۷۶۵۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی و ماده (۲۰۰) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی «طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۷ مجلس جهت رفع ایرادات آن شورا بررسی و به شرح پیوست تصویب شد.

محمدباقر قالیباف

دبیر شورای نگهبان
۱۰/۴۵۲۳۵
۱۴۰۳/۱۲/۰۸
پیوسته

شماره: ۶۲/۸۲۶۶۷

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۲/۰۷

پوست:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

عطف به نامه شماره ۱۰۲/۴۵۱۲۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱ و پیرو نامه شماره
۶۲/۷۶۵۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی و ماده
(۲۰۰) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی «طرح اصلاح موادی از قانون
تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» در
جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۷ مجلس جهت رفع ایرادات آن شورا بررسی
و به شرح پیوست تصویب شد.

محمدباقر قالیباف

**طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی
کشور و انتخاب شهرداران**

ماده ۱- ...

ماده ۲- تبصره فعلی ماده (۳) قانون به عنوان تبصره (۱) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به ماده مذکور الحاق می‌گردد:

تبصره ۱- دوره ششم شوراهای اسلامی شهر و روستا و شهرداران و دهیاران منتخب آنها در ۲۳ دی‌ماه ۱۴۰۴ خاتمه یافته و دوره هفتم این شورا و منتخبین آنها از ۲۴ دی‌ماه ۱۴۰۴ آغاز می‌گردد.

تبصره ۲- ماده (۲۲) قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۴/۴/۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی نسخ می‌گردد.

در ماده (۲) مصوبه اصلاحات زیر انجام می‌شود:

۱- در تبصره (۱) اصلاحی ماده (۳) قانون، عبارت «۲۳ دی‌ماه ۱۴۰۴» به عبارت «۲۷ خردادماه ۱۴۰۵» و عبارت «۲۴ دی‌ماه ۱۴۰۴» به عبارت «۲۸ خردادماه ۱۴۰۵» اصلاح می‌شود.

۲- یک تبصره به شرح زیر به عنوان تبصره (۳) به ماده (۳) قانون الحاق می‌شود:

تبصره ۳- در تبصره (۱) ماده (۴) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی واژه «ماده» جایگزین واژه «تبصره» می‌گردد.

ماده ۳- ...

ماده ۹- ماده (۲۰) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف- عبارت «وزارت کشور مکلف است با توجه به شرایط اقلیمی استان‌ها، فرایند انتخابات را به‌گونه‌ای تنظیم نماید که رأی‌گیری در حداکثر پنج جمعه متوالی برگزار شود و چنانچه به دلیل ضرورت برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس شورای اسلامی تأخیر لازم باشد، در تمام استان‌هایی که شامل حوزه‌های انتخابیه میان‌دوره‌ای مجلس است، انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا در اولین جمعه

غیرمتوالی ممکن پس از سایر استان‌ها برگزار می‌شود. رأی‌گیری در یک استان الزاماً در یک روز برگزار می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت کشور با همکاری هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراها و شورای عالی استان‌ها تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. به انتهای ماده اضافه می‌شود.

ب- متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده الحاق و عنوان تبصره فعلی آن به تبصره (۱) اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- اخذ رأی در کلیه حوزه‌های انتخابیه کشور در یک روز انجام می‌شود و مدت زمان اخذ رأی حداقل ده ساعت است و در صورت ضرورت با موافقت مشترک هیأت‌های اجرائی و نظارت شهرستان قابل تمدید می‌باشد. در صورتی که همزمان با برگزاری انتخابات شوراها، انتخابات دیگری نیز برگزار گردد، تشخیص ضرورت و مدت تمدید اخذ رأی در یک یا چند حوزه یا سراسر کشور بر عهده وزیر کشور است.

در ماده (۹) مصوبه اصلاحات زیر انجام می‌شود:

۱- بند (الف) حذف می‌شود.

۲- در تبصره (۲) الحاقی به ماده (۲۰) قانون، عبارت «با رعایت قانون مربوط انجام می‌شود.» جایگزین عبارت «بر عهده وزیر کشور است.» می‌شود.

۳- یک تبصره به شرح زیر به ماده (۵۶) قانون الحاق می‌شود:

تبصره- هیأت نظارت شهرستان با عضویت پنج نفر معتمد واجد شرایط مقرر در ماده (۳۰ مکرر) این قانون که یک نفر از آنان دارای حداقل مدرک کارشناسی حقوق با سابقه نظارت یا اجرای انتخابات است، پس از اخذ نظر از نماینده یا نمایندگان آن شهرستان، توسط هیأت عالی نظارت استان تشکیل می‌گردد.

ماده ۱۰- یک ماده به عنوان ماده (۲۰ مکرر ۱) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ۲۰ مکرر ۱- شرایط فهرست ها و عضویت نامزدهای انتخابات شورای اسلامی شهرهای با جمعیت بیشتر از پانصد هزار نفر براساس ترتیبات زیر می باشد:

۱- هر نامزد عضویت در شورای اسلامی شهر، پس از تأیید صلاحیت، می تواند به صورت نامزد منفرد یا عضوی از یک یا چند فهرست، در انتخابات با دیگر نامزدها رقابت کند.

۲- فهرست های انتخاباتی با اعلام کتبی یا ثبت در سامانه انتخابات توسط احزاب و جبهه های سیاسی موضوع ماده (۱) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه های سیاسی مصوب ۱۳۹۴/۱۱/۴ به هیأت اجرائی شهرستان و تأیید همه اعضای فهرست در سامانه و یا در صورت ضرورت با مراجعه حضوری به هیأت اجرائی شهرستان تا ۷۲ ساعت قبل از زمان شروع تبلیغات انتخابات شکل می گیرد. خروج نامزد از یک فهرست با درخواست کتبی یا ثبت در سامانه انتخابات توسط آن نامزد و بدون نیاز به موافقت ارائه دهندگان فهرست و سایر اعضای فهرست در هیأت اجرائی شهرستان انجام می شود. عضویت هر نامزد انتخاباتی در بیش از یک فهرست ممنوع است و هیأت های اجرائی و نظارت شهرستان بر رعایت این حکم نظارت می کنند.

تبصره - یک حزب یا جبهه دارای مجوز قانونی با رعایت ماده (۱) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه های سیاسی، می تواند یک فهرست تشکیل دهد و در صورت تشکیل فهرست ائتلافی نمی تواند فهرست جداگانه معرفی کنند.

۳- دبیرکل حزب یا بالاترین مقام مسئول جبهه ارائه دهنده فهرست مکلف است یک نفر را به عنوان نماینده تام الاختیار فهرست خود معرفی نماید. نماینده هر فهرست مکلف است فهرست و عنوان انتخاباتی مشخص شده را مطابق بند (۲) این ماده اعلام کند. هیأت اجرائی شهرستان موظف است ظرف ۴۸ ساعت

نسبت به تأیید فهرست‌های اعلام شده اقدام نماید. در صورت بروز اختلاف، نظر هیأت نظارت استان ملاک عمل است.

تبصره- عنوان فهرست نباید از اسامی موهن مغایر با شئون دینی یا فرهنگی یا غیرمسمی یا عناوین دارای دلالت‌های قومی، قبیله‌ای، نژادی یا مانند آن باشد. همچنین استفاده از عناوینی که منع قانونی دارد و یا توسط دستگاه‌ها و نهادهای عمومی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی و یا فهرست‌های دیگر مورد استفاده قرار گرفته و نیز عناوین مشابه آنها که عرفاً موجب اشتباه می‌شود، مجاز نمی‌باشد.

۴- نماینده هر فهرست مکلف است تا پنج روز قبل از روز رأی‌گیری تعداد اعضای فهرست خود را قطعی نموده و صورتجلسه اعضای نهایی فهرست را به همراه تأییدیه اعضا پس از اعمال آخرین تغییرات به هیأت اجرائی شهرستان تحویل دهد یا در سامانه انتخابات ثبت نموده و رسید دریافت نماید.

تبصره- در مواردی که به دلایلی خارج از اراده مانند فوت و نظایر آن، تعداد اعضای فهرست کاهش یابد، حداقل اعضای فهرست باید بیشتر از دوسوم کرسی‌های آن حوزه انتخابیه باشد.

در ماده (۱۰) مصوبه اصلاحات زیر انجام می‌شود:

- ۱- در بند (۱) ماده (۲۰ مکرر ۱) الحاقی به قانون عبارت «یا چند» حذف می‌شود.
- ۲- بند (۲) ماده (۲۰ مکرر ۱) الحاقی به قانون و تبصره آن با عنوان تبصره (۱) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به آن الحاق می‌شود:
- ۲- فهرست‌های انتخاباتی با اعلام کتبی یا ثبت در سامانه انتخابات توسط دبیرکل یا بالاترین مقام مسئول احزاب و جبهه‌های سیاسی موضوع ماده (۱) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی مصوب ۱۳۹۴/۱۱/۴ به هیأت اجرائی شهرستان و اعلام پذیرش توسط همه اعضای فهرست در سامانه و یا در صورت ضرورت با مراجعه حضوری به هیأت اجرائی شهرستان تا هشت

روز قبل از زمان شروع تبلیغات انتخابات شکل می‌گیرد. تأیید فهرست توسط هر عضو به منزله تأیید حضور خود و سایر اعضای فهرست است. خروج نامزد از یک فهرست با درخواست کتبی یا ثبت در سامانه انتخابات توسط آن نامزد و بدون نیاز به موافقت ارائه‌دهندگان فهرست و سایر اعضای فهرست در هیأت اجرائی شهرستان حداکثر تا پنج روز قبل از زمان شروع تبلیغات انجام می‌شود و هیأت اجرائی مذکور موظف است بلافاصله مراتب را به صورت کتبی به اطلاع دبیرکل یا بالاترین مقام مسئول حزب یا جبهه برساند. دبیرکل یا بالاترین مقام مسئول مذکور فرصت دارد حداکثر ظرف ۴۸ ساعت از زمان انصراف عضو یا اعضای فهرست نسبت به معرفی جایگزین با تأیید سایر اعضا اقدام نماید. عضویت هر نامزد انتخاباتی در بیش از یک فهرست ممنوع است و هیأت‌های اجرائی و نظارت شهرستان بر رعایت این حکم نظارت می‌کنند.

تبصره ۱- یک حزب یا جبهه دارای مجوز قانونی با رعایت ماده (۱) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی، می‌تواند یک فهرست تشکیل دهد و در صورت تشکیل فهرست ائتلافی نمی‌تواند فهرست جداگانه معرفی کنند.

تبصره ۲- در مواردی که به دلایلی خارج از اراده مانند فوت و نظایر آن یا خروج ارادی افراد و ناتوانی حزب یا جبهه سیاسی در جایگزینی اعضای جدید در موعد مقرر، تعداد اعضای فهرست به کمتر از دوسوم کرسی‌های آن حوزه کاهش یابد، آن فهرست کأن لم یکن تلقی می‌شود.

۳- در تبصره بند (۳)، عبارت «موهن» به عبارت «وهن‌آمیز یا» و عبارت «غیرمسمی» به عبارت «نامتناسب» اصلاح می‌شود.

۴- بند (۴) و تبصره ذیل آن حذف می‌شود.

ماده ۱۱- ...

ماده ۱۲- یک ماده به عنوان ماده (۲۰ مکرر ۳) به شرح زیر به قانون الحاق

می‌شود:

ماده ۲۰ مکرر ۳- نحوه رأی دهی و شمارش آرای موضوع ماده (۲۰ مکرر ۱) در شعب اخذ رأی به ترتیب زیر می باشد:

۱- رأی دهنده تنها می تواند به عنوان یک فهرست یا به نامزد یا نامزدهایی اعم از منفرد یا از درون یک و یا چند فهرست تا سقف تعداد کرسی های آن حوزه، رأی دهد.

۲- در صورتی که رأی دهنده در برگ رأی، هم اسم (شناسه) یک و یا چند فهرست و هم اسم (شناسه) تعدادی نامزد را به صورت انفرادی بنویسد، رأی فهرست های بعدی و نامزدهای انفرادی قرائت نمی شود.

در ماده (۲۰ مکرر ۳) الحاقی به قانون موضوع ماده (۱۲) مصوبه، عبارت «در صورت ناقص بودن فهرست، امکان رأی دادن تا سقف کرسی های حوزه انتخابیه توسط رأی دهنده وجود دارد.» به انتهای بند (۱) اضافه می شود.

ماده ۱۳- یک ماده به عنوان ماده (۲۰ مکرر ۴) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ۲۰ مکرر ۴- نحوه تجميع آرا و تعيين متخبان موضوع ماده (۲۰ مکرر ۱) به شرح زیر است:

۱- آرای هر نامزد شامل آرای است که به صورت منفرد و یا از طریق فهرست انتخاباتی به وی داده شده است. با جمع کردن آرای همه اعضای یک فهرست، مجموع آرای آن فهرست تعیین می شود.

۲- با تقسیم مجموع آرای اعضای هر فهرست بر کل آرای صحیح مأخوذه، سهم آن فهرست به تناسب از کل آرای صحیح مأخوذه مشخص می شود. تعداد کرسی های هر فهرست از تعداد اعضای شورا، برابر با سهم آن فهرست از کل آرای صحیح مأخوذه است. سهم نامزدهای منفرد از کل آرا از تقسیم مجموع آرای نامزدهای منفرد بر کل آرای صحیح مأخوذه به دست می آید. تعداد کرسی های نامزدهای منفرد از کل کرسی ها برابر با سهم نامزدهای منفرد از کل آرای صحیح مأخوذه است.

۳- در محاسبه تعداد کرسی‌های هر فهرست و کرسی‌های نامزدهای منفرد از کل کرسی‌های آن حوزه، تعداد کرسی‌ها بصورت گردشده منظور می‌شود. در صورتی که بخش اعشار تعداد کرسی‌های فهرست و یا نامزدهای منفرد کمتر از نیم باشد، نادیده گرفته شده و در صورتی که بخش اعشار تعداد کرسی‌های فهرست و یا نامزدهای منفرد، نیم و یا بیشتر از نیم باشد یک کرسی به تعداد کرسی‌های فهرست و یا نامزدهای منفرد اضافه می‌شود.

۴- در صورتی که با گرد کردن تعداد کرسی‌ها، مجموع تعداد کرسی‌های اختصاص داده شده به فهرست‌ها و نامزدهای منفرد، کمتر از تعداد کرسی‌های حوزه انتخابیه باشد، تعداد کرسی توزیع نشده به فهرستی که عدد اعشارش بیشتر از سایر فهرست‌ها باشد، اختصاص داده می‌شود.

۵- پس از رتبه‌بندی کل نامزدها به ترتیب آرای بیشتر، نامزدهای منفردی که در رتبه نخست تا سقف کرسی‌ها قرار می‌گیرند، با رعایت سقف سهم نامزدهای منفرد، به ترتیب رأی بالاتر به عنوان عضو منتخب منفرد به عضویت شورا در می‌آیند. بعد از اختصاص تعداد کرسی‌ها به نامزدهای منفرد دارای رتبه نخست تا سقف کرسی‌ها و همه فهرست‌ها از کل اعضای شورا، تعداد کرسی‌های باقیمانده شورا به نامزدهای منفرد و یا نامزدهای راه نیافته عضو فهرست‌ها، هر کدام که رأی بیشتری داشته باشند، اختصاص داده می‌شود. در صورت تساوی آرا، قرعه‌کشی برای تعیین عضو منتخب انجام می‌شود.

۶- در هر فهرست، اعضای منتخب شورا براساس رأی بیشتر و تا سقف سهم اختصاص یافته، انتخاب می‌شوند. در صورت تساوی آرای دو و یا چند نامزد عضو فهرست و یا منفرد، عضو و یا اعضای منتخب شورا، بر اساس تبصره ذیل ماده (۲۰) این قانون، انتخاب می‌شوند.

در ماده (۲۰ مکرر ۴) الحاقی به قانون موضوع ماده (۱۳) مصوبه اصلاحات
زیر انجام می‌شود:

- ۱- در بند (۱) واژه «نیز» جایگزین واژه «یا» می شود.
- ۲- در بند (۲) عبارت «سهم نامزدهای منفرد از کل آرا از تقسیم مجموع آرای نامزدهای منفرد بر کل آرای صحیح مأخوذه به دست می آید. تعداد کرسی های نامزدهای منفرد از کل کرسی ها برابر با سهم نامزدهای منفرد از کل آرای صحیح مأخوذه است.» حذف می شود.
- ۳- بند (۳) به شرح زیر اصلاح می شود:
- ۳- در محاسبه تعداد کرسی های هر فهرست از کل کرسی های آن حوزه، تعداد کرسی ها بر اساس عدد صحیح سهم آنان منظور می شود؛ سپس با رعایت سقف تعداد کرسی های اعضای اصلی شورا، کرسی های باقی مانده به نامزدهای منفرد یا سایر فهرست ها که به ترتیب بیشترین رأی را کسب کرده باشند اختصاص می یابد.
- ۴- بندهای (۴) و (۵) حذف می شود.
- ۵- بند (۶) به شرح زیر اصلاح می شود:
- ۶- در هر مرحله در صورت تساوی آرا، قرعه کشی انجام می شود و تبصره ذیل ماده (۲۰) این قانون لحاظ نخواهد شد.

ماده ۱۴- یک ماده به عنوان ماده (۲۰ مکرر ۵) به شرح زیر به قانون الحاق

می شود:

ماده ۲۰ مکرر ۵- نحوه تعیین اعضای علی البدل موضوع ماده (۲۰ مکرر ۱)

به شرح زیر است:

۱- پس از تعیین تکلیف اعضای منتخب شورا، تعداد اعضای علی البدل

شورا نیز به ترتیب مقرر در ماده (۲۰ مکرر ۴) از بین فهرست ها و نامزدهای منفرد

تعیین می شوند.

۲- تعداد اعضای علی‌البدل هر فهرست و یا نامزدهای منفرد برابر پنجاه و دو درصد (۵۲٪) اعضای منتخب آن فهرست یا نامزدهای منفرد به ترتیب بیشترین رأی است.

۳- در صورت خروج هر عضو از یک فهرست از شورا به هر دلیل مانند استعفا، سلب عضویت و یا فوت، عضو علی‌البدل به ترتیب از همان فهرست و در صورت عدم وجود عضو علی‌البدل از آن فهرست، عضو علی‌البدل با رأی بیشتر جایگزین می‌شود. جایگزین یک عضو منفرد خارج شده از شورا، یک عضو علی‌البدل منفرد و در صورت عدم وجود علی‌البدل منفرد، عضو علی‌البدل با رأی بیشتر از بین فهرست‌ها می‌باشد.

تبصره- انتخابات شورای اسلامی شهر تهران از دوره هفتم و همه شهرهای بیشتر از پانصد هزار نفر جمعیت از دوره هشتم به بعد بر اساس ترتیبات مقرر در مواد (۲۰ مکرر ۱) تا (۲۰ مکرر ۵) این قانون برگزار می‌شود.

بندهای (۱) و (۲) ماده (۲۰ مکرر ۵) الحاقی به قانون موضوع ماده (۱۴)

مصوبه به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- تعداد اعضای علی‌البدل در شهرهای بالای پانصد هزار نفر موضوع تبصره این ماده، مشمول ماده (۶) این قانون نشده و تعداد اعضای علی‌البدل آن به میزان تعداد گرد شده به سمت بالای (۵۲٪) کرسی‌های آن حوزه انتخابیه می‌باشد.

۲- تعداد اعضای علی‌البدل هر فهرست برابر با عدد صحیح (۵۲٪) اعضای منتخب آن فهرست به ترتیب بیشترین رأی است. تعداد اعضای علی‌البدل باقی‌مانده با رعایت سقف تعداد اعضای علی‌البدل به ترتیب بیشترین رأی به نامزدهای باقی‌مانده منفرد اختصاص داده می‌شود.

ماده ۱۵- ماده (۲۲) قانون و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۲- در هر مرحله انتخاباتی، هر شخص واجد شرایط می‌تواند فقط

یک بار با ارائه شماره ملی و اصل یکی از مدارک کارت ملی، شناسنامه، گذرنامه،

گواهینامه رانندگی یا کارت معافیت یا پایان خدمت دوره ضرورت نظام وظیفه بعد از احراز هویت رأی دهد. همچنین در مواردی که احراز مشخصات هویتی رأی دهنده و انطباق آن با اطلاعات دستگاه احراز هویت از طریق اثر انگشت یا سایر نشانه‌های زیست‌سنجی (بیومتریک) امکان‌پذیر باشد، از رأی دهنده ثبت‌نام به عمل می‌آید. بر اساس داده‌های دستگاه احراز هویت، شرکت و رأی دادن فرد در سوابق سجلی رأی دهنده در سازمان ثبت احوال کشور ثبت می‌شود.

تبصره - در انتخابات الکترونیکی ملاک اخذ رأی از رأی دهندگان، احراز عدم ثبت شماره ملی رأی دهنده در سامانه انتخاباتی است.

صدر ماده (۲۲) اصلاحی قانون موضوع ماده (۱۵) مصوبه به شرح زیر اصلاح و تبصره آن با عنوان تبصره (۱) ابقا و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به آن الحاق می‌شود:

ماده ۲۲- در هر مرحله انتخاباتی، هر شخص واجد شرایط می‌تواند فقط یک بار با ارائه شماره ملی و اصل یکی از مدارک کارت ملی، شناسنامه، گذرنامه، گواهینامه رانندگی یا کارت معافیت یا پایان خدمت دوره ضرورت نظام وظیفه بعد از احراز هویت رأی دهد. وزارت کشور مکلف است زیرساخت‌های لازم به منظور احراز هویت الکترونیکی را فراهم نماید.

در مواردی که احراز مشخصات هویتی رأی دهنده و انطباق آن با اطلاعات دستگاه احراز هویت از طریق اثر انگشت یا سایر نشانه‌های زیست‌سنجی (بیومتریک) امکان‌پذیر باشد، از رأی دهنده ثبت‌نام به عمل می‌آید و نیازی به ارائه مدارک فوق الذکر نمی‌باشد. بر اساس داده‌های دستگاه احراز هویت، شرکت و رأی دادن فرد در سوابق سجلی رأی دهنده در سازمان ثبت احوال کشور ثبت می‌شود.

تبصره ۲- مفاد این حکم در مورد انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی مجری می‌باشد.

ماده ۱۶ - ...

ماده ۱۹ - ماده (۳۰) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

۱ - ...

۴ - تبصره (۲) بند «ز» به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۲ - اعضای شوراهای اسلامی روستا باید در محدوده بخش و شوراهای اسلامی شهر در محدوده شهرستان حوزه انتخابیه خود سکونت اختیار نمایند. تغییر محل سکونت توسط هر یک از اعضای شورا از محدوده تعیین شده به خارج از آن موجب سلب عضویت می شود. دستورالعمل نحوه و چگونگی سکونت اعضای شورای اسلامی بر اساس معیارهایی همچون مدت، فرآیند و چگونگی احراز سکونت توسط شورای عالی استانها و وزارت کشور تهیه و توسط وزیر کشور ابلاغ می شود.

۵ - دو تبصره به عنوان تبصره های (۳) و (۴) به شرح زیر به ماده الحاق می شود:

تبصره ۳ - هر یک از داوطلبان شوراهای اسلامی شخصاً یا از طریق نماینده تام الاختیار با احراز اصالت امضا و به صورت کتبی می توانند حداکثر تا ۷۲ ساعت قبل از شروع اخذ رأی، انصراف خود از داوطلبی را به هیأت های اجرایی اعلام نمایند. مراتب انصراف توسط هیأت اجرایی فوراً به اطلاع هیأت نظارت مربوط می رسد. بازگشت از انصراف پذیرفته نمی شود.

تبصره ۴ - داوطلبانی که در یکی از حوزه های انتخابیه ثبت نام نموده اند و صلاحیت آنها تأیید شده است، فقط برای یک بار می توانند تا پانزده روز قبل از روز اخذ رأی، حوزه انتخابیه شهر و روستای خود را در محدوده همان شهرستان و با احراز شرایط مندرج در این ماده و مواد (۳۲) و (۳۳) این قانون به صورت کتبی از طریق هیأت اجرایی تغییر دهند. این دسته از داوطلبان نیاز به ثبت نام مجدد نداشته و به جز در مواردی که مدارک جدیدی در حوزه انتخابیه جدید به دست آمده است، نیاز به بررسی مجدد صلاحیت آنها نمی باشد.

۶ - یک تبصره به بند «و» به شرح زیر الحاق می شود:

تبصره- متعهدین خدمت به دولت در هنگام ایفای تعهد با تأیید محل خدمت، از ارائه کارت مذکور مستثنی می‌باشند.

در ماده (۱۹) مصوبه اصلاحات زیر انجام می‌شود:

۱- در تبصره (۲) اصلاحی بند «ز» ماده (۳۰) قانون موضوع بند (۴) مصوبه، عبارت «حداقل مدت سکونت اعضا در محدوده تعیین شده چهار روز در هفته می‌باشد. آیین‌نامه نحوه و چگونگی احراز سکونت اعضای شورای اسلامی توسط وزارت کشور با همکاری شورای عالی استان‌ها تهیه و توسط وزیر کشور تأیید و ابلاغ می‌شود.» جایگزین عبارت «دستورالعمل نحوه و چگونگی سکونت اعضای شورای اسلامی بر اساس معیارهایی همچون مدت، فرآیند و چگونگی احراز سکونت توسط شورای عالی استان‌ها و وزارت کشور تهیه و توسط وزیر کشور ابلاغ می‌شود.» می‌شود.

۲- در تبصره (۴) الحاقی به ماده (۳۰) قانون، واژه «مدارک» به «مدرك» اصلاح می‌شود.

۶- ...

ماده ۲۰- یک ماده به عنوان ماده (۳۰ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

...

تبصره ۴- در روستاها وجود ارتباط خویشاوندی سببی درجه یک بلامانع است.

تبصره (۴) ماده (۳۰ مکرر) الحاقی به قانون، موضوع ماده (۲۰) مصوبه به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۴- در روستاها وجود ارتباط خویشاوندی سببی اعضای این ماده با داوطلب بلامانع بوده و صرفاً همسر، پدر همسر و مادر همسر داوطلب مشمول تبصره (۳) این ماده هستند.

تبصره ۵- ...

ماده ۲۲- ماده (۳۲) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف - ...

ث - بند (۴) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

۴- اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا در طول مدت عضویت در شوراهای اسلامی نمی‌توانند در دهیاری و شهرداری و همچنین مؤسسات و شرکت‌های وابسته و تابعه آن در حوزه انتخابیه خود و دبیرخانه شوراهای روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان محدوده حوزه انتخابیه و شورای عالی استان‌ها و مسؤولیت‌های مذکور در بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده به هر نحو اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، شرکتی، حجمی، طرحی (پروژه‌ای)، مشغول به کار شوند. آن دسته از اعضای شورای شهر که پیش از انتخابات به عنوان عضو شورا از کارکنان شهرداری حوزه انتخابیه خود بوده‌اند، با عنوان پست سازمانی عضو شورای شهر به دبیرخانه شورای اسلامی مربوط مأمور می‌شوند تا به صورت شغل تمام‌وقت عهده‌دار وظایف عضویت در شورای شهر شوند.

در ماده (۳۲) اصلاحی قانون موضوع ماده (۲۲) مصوبه، در بند «ث» عبارت «انتخابات» به عبارت «انتخاب» اصلاح و عبارت «با عنوان پست سازمانی عضو شورای شهر» حذف و همچنین عبارت «دبیرخانه شوراهای روستا» به عبارت «دبیرخانه هر یک از شوراهای روستا» اصلاح می‌شود.

ج - ...

ماده ۴۳- یک ماده به عنوان ماده (۷۰ مکرر ۳) به شرح زیر به قانون

الحاق می‌شود:

ماده ۷۰ مکرر ۳- ...

تبصره ۳- در صورت وقوع تخلفات انتخاباتی، مراتب به صورت مستند به مراجع ذیصلاح رسیدگی به تخلفات اداری - انضباطی سازمان متبوع از جمله هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری اعلام می‌شود و مراجع مذکور موظفند حداکثر یک ماه پس از پایان فرایند انتخابات، به تخلف رسیدگی کنند.

در تبصره (۳) ماده (۷۰ مکرر ۳) الحاقی به قانون موضوع ماده (۴۳) مصوبه
واژه «کارمندان» قبل از عبارت «اعلام می‌شود» اضافه می‌شود.

تبصره ۴- ...

ماده ۴۶- ماده (۷۵) قانون به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

ماده ۷۵- فعالیت تبلیغات انتخاباتی نامزدهای نمایندگی شوراهای اسلامی
شهر و روستا، هشت روز قبل از روز اخذ رأی آغاز می‌شود و تا بیست و چهار
ساعت قبل از زمان اخذ رأی، مطابق بندهای زیر ادامه دارد. متخلفان از مفاد این
ماده به یکی از مجازات‌های درجه شش مندرج در ماده (۱۹) قانون مجازات
اسلامی به استثنای حبس و علاوه بر آن به محرومیت از دو دوره داوطلبی در
انتخابات شوراهای اسلامی کشور محکوم می‌شوند.

الف- موارد زیر به عنوان تخلف تبلیغاتی محسوب می‌شود:

۱- هرگونه تبلیغ علیه دیگر داوطلبان. افراد تنها می‌توانند شایستگی‌های

خود یا داوطلب مورد نظرشان را مطرح نمایند

۲- هرگونه هتک حرمت و حیثیت و تهدید داوطلبان

۳- نوشتن یا اظهار مطالب خلاف واقع

۴- دیوان‌نویسی

۵- فعالیت تبلیغاتی نظیر سخنرانی و انتشار تبلیغات علیه یا به نفع نامزد

خاص خارج از مهلت قانونی تبلیغات

۶- اخلال و برهم زدن اجتماعات و سخنرانی‌های قانونی و تعرض به

ستادهای انتخاباتی نامزدها

۷- استفاده از کاروان‌های تبلیغاتی

۸- دادن هرگونه وعده‌های انتخاباتی خارج از حدود صلاحیت شوراهای

اسلامی توسط نامزدها

۹- استفاده از آثار تبلیغاتی متضمن موارد مغایر عفت عمومی و یا موازین شرع
۱۰- اقدامات مغایر امنیت ملی نظیر ایجاد تفرقه قومی و مذهبی
۱۱- استفاده از نمادهای خاص نظیر لباس یا رنگ مشخص جهت تبلیغات
نامزدها در شعب اخذ رأی

ب- هرگونه انتشار نظر یا تصویر مقامات و مدیران و اشخاص موضوع
ماده (۷۵ مکرر ۶) این قانون، به نفع یا ضرر نامزدها و جریان‌ها و احزاب و
گروههای سیاسی در جریان انتخابات به جز مواردی که قبلاً جنبه عمومی پیدا
کرده، ممنوع است. استفاده از اظهارنظر، نام، تصویر یا نماد سایر اشخاص حقیقی
و حقوقی و همچنین احزاب و گروههای سیاسی در تبلیغات انتخاباتی منوط به
ارائه موافقت کتبی آنها به هیأت اجرایی مربوط مطابق قانون است.

ج- هیچکس حق ندارد آگهی تبلیغاتی نامزدهای انتخاباتی را که در
محل‌های مجاز الصاق گردیده، در زمان قانونی تبلیغات معدوم یا مخدوش نماید.

یک تبصره به شرح زیر به ماده (۷۵) اصلاحی قانون موضوع ماده (۴۶)
مصوبه الحاق می‌شود:
تبصره - نقدهای بدون توهین، افترا یا اکاذیب از شمول حکم این ماده مستثنی
است.

ماده ۴۷- ...

ماده ۴۹- یک ماده به عنوان ماده (۷۵ مکرر ۳) به شرح زیر به قانون الحاق
می‌شود:

ماده ۷۵ مکرر ۳- کلیه مطبوعات و رسانه‌های دیداری و شنیداری اعم از
مکتوب و الکترونیکی از قبیل شبکه‌های مجازی، حق ندارند که آگهی یا مطالبی
علیه نامزدها یا فهرست‌های انتخاباتی درج کنند و یا برخلاف واقع مطلبی بنویسند
که دال بر انصراف گروه یا نامزد باشد. آن رسانه در صورت مکتوب بودن ملزم
است در اولین شماره و در صورت الکترونیکی بودن مکلف به انتشار پاسخ نامزد

حداکثر تا یک ساعت پس از دریافت پاسخ می‌باشد. رسانه‌های مذکور موظف به درج پاسخ به صورت رایگان در همان صفحه، ستون و جایگاه و همان حروف که اصل مطلب منتشر شده است، می‌باشند، مشروط بر اینکه جواب از دو برابر اصل مطلب تجاوز نکند.

در صورتی که آن رسانه منتشر نشود، مسئول آن باید با هزینه خود پاسخ نامزد را به رسانه مشابه دیگری که قبل از پایان مهلت قانونی تبلیغات منتشر می‌شود، ارسال کند و آن رسانه مکلف به درج آن در اولین انتشار خود می‌باشد. در صورتی که رسانه مزبور اطلاع‌رسانی نکند یا قبل از ساعات ممنوعیت تبلیغاتی منتشر نشود، نامزد می‌تواند پاسخ خود را به رسانه مشابه ارسال و منتشر کند و مدیر رسانه متخلف مکلف به پرداخت کلیه هزینه‌های انتشار است.

در ماده (۷۵ مکرر ۳) الحاقی به قانون موضوع ماده (۴۹) مصوبه اصلاحات

زیر انجام می‌شود:

۱- در فراز اول، عبارت «مطالبی در نقد یا رد» جایگزین عبارت «آگهی یا مطالبی علیه» و عبارت «گروه یا اشخاصی از نامزدهای معین» جایگزین عبارت «گروه یا نامزد» می‌شود. همچنین عبارت «یا فهرست» بعد از عبارت «پاسخ نامزد» اضافه می‌شود.

۲- در فراز دوم عبارت «یا فهرست» بعد از عبارت «پاسخ نامزد» اضافه می‌شود.

۳- در فراز سوم عبارت «یا فهرست» بعد از واژه «نامزد» اضافه می‌شود.

۴- یک تبصره به شرح زیر به ماده الحاق می‌شود:

تبصره - نقدهای بدون توهین، افترا یا اکاذیب از شمول حکم این ماده مستثنی است.

ماده ۵۰- ...

ماده ۵۳- یک ماده به عنوان ماده (۷۵ مکرر ۷) به شرح زیر به قانون الحاق

می‌شود:

ماده ۷۵ مکرر ۷- الصاق اعلامیه و هرگونه آگهی تبلیغاتی روی علائم راهنمایی، تابلوی بیمارستان‌ها و تابلوی مدارس و سایر مؤسسات آموزشی و سازمان‌های عمومی و ادارات دولتی و سازمان‌های وابسته به دولت و خودروهای دولتی و اتوبوس‌های شرکت واحد اتوبوسرانی و تأسیسات عمومی و دولتی و صندوق‌های پست، باجه‌های تلفن، پستهای برق و تلفن، تابلوها و همچنین اماکن بخش خصوصی (مگر با رضایت اشخاص ذی‌حق) در سراسر کشور ممنوع می‌باشد و مرتکب به مجازات درجه هفت موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محکوم می‌شود.

در ماده (۷۵ مکرر ۷) الحاقی به قانون موضوع ماده (۵۳) مصوبه، عبارت «پستهای برق و تلفن» به عبارت «ایستگاههای (پست‌های) برق و تلفن» اصلاح می‌شود.

تبصره ۱- ...

ماده ۵۴- در تبصره بند «م» ماده (۷۶) قانون، عبارت «دوسوم کل» جایگزین کلمه «اکثریت» می‌شود و عبارت «تبصره ماده (۷۸) این قانون» جایگزین عبارت «آیین‌نامه مربوط» می‌شود و عنوان تبصره فعلی به «تبصره ۱» اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به شرح زیر به ماده الحاق می‌گردد:

تبصره ۲- آیین‌نامه اجرائی شرایط احراز تصدی سمت دهیار برای روستاهای بالای پنج هزار نفر جمعیت توسط وزارت کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

متن زیر جایگزین ماده (۵۴) مصوبه می‌شود:

ماده ۵۴-

۱- در بند «م» ماده (۷۶) قانون و تبصره آن، عبارت «شرایط مقرر در این قانون» جایگزین عبارت «آیین‌نامه مربوط» می‌شود. همچنین در تبصره مذکور، عبارت «دوسوم کل» جایگزین کلمه «اکثریت» می‌شود.

۲- متن زیر به عنوان ماده (۷۶ مکرر) به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۶ مکرر - دهیار روستاهای بالای پنج هزار نفر جمعیت دارای شرایط زیر می باشد:

الف - شرایط عمومی

- ۱- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران.
 - ۲- اعتقاد و التزام عملی به مبانی جمهوری اسلامی ایران و قانون اساسی
 - ۳- داشتن حداقل بیست سال سن.
 - ۴- انجام خدمت وظیفه عمومی یا داشتن معافیت دائم از خدمت.
 - ۵- برخورداری از توانایی جسمی و روحی برای انجام کار.
 - ۶- نداشتن محکومیت کیفری مؤثر.
 - ۷- داشتن حسن شهرت و عدم اعتیاد به مواد مخدر.
- ب- شرایط اختصاصی
- ۱- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی
 - ۲- دارا بودن سوابق اجرایی مورد نیاز
- تبصره- سوابق اجرایی مورد نیاز بر اساس آیین نامه ای است که توسط وزارت کشور با همکاری شورای عالی استانها تدوین می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۵۵- عبارت «سازمان امور عشایر ایران موظف است اطلاعات مورد نیاز در خصوص عشایر موجود را جهت برگزاری انتخابات در اختیار وزارت کشور قرار دهد.» به انتهای ماده (۷۷) قانون اضافه می شود.

در ماده (۵۵) مصوبه، عبارت «سازمان امور عشایر ایران» به عبارت «سازمان امور عشایر ایران (سازمان پیشرفت و آبادانی روستاها و امور عشایری)» اصلاح می شود.

ماده ۵۶- ...

ماده ۵۷- تبصره (۴) بند (۱) ماده (۸۰) قانون با اضافه شدن سه جزء به شرح زیر به عنوان ماده (۸۳) مکرر) به قانون الحاق و تبصره مذکور حذف می شود:

ه- ...

و- بیماری بیش از دو ماه با ارائه اسناد پزشکی به تصویب شورای شهر

در بند (و) ماده (۸۳ مکرر) الحاقی به قانون موضوع ماده (۵۷) مصوبه، عبارت «که مانع از انجام وظایف شود» بعد از عبارت «دو ماه» اضافه می‌شود.

ز- ...

ماده ۵۸- متن زیر به انتهای ماده (۸۲) قانون اضافه می‌شود:

وزارت کشور موظف است ظرف شش ماه از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون نسبت به روزآمد کردن مفاد آیین‌نامه مربوط به شرایط احراز تصدی سمت شهردار جهت تصویب در هیأت‌وزیران اقدام نماید. تعیین هرگونه شرایط و شاخص احراز تصدی سمت شهردار از جمله شرایط و شاخص‌های علمی، تحصیلی، سوابق مدیریتی و صلاحیت‌های فردی در چهارچوبی غیر از آیین‌نامه مصوب هیأت‌وزیران نظیر دستورالعمل، بخشنامه، ابلاغیه و مانند آن ممنوع است.

ماده (۵۸) مصوبه به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵۸-

۱- در تبصره (۳) جزء (۱) ماده (۸۰) قانون، عبارت «آیین‌نامه مصوب» حذف می‌شود.

۲- ماده (۸۲) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۸۲- شرایط احراز تصدی سمت شهردار عبارتند از:

الف- علاوه بر شرایط عمومی مقرر در بند «الف» ماده (۷۶) مکرر این قانون، شرایط مندرج در قانون نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل حساس مصوب ۱۴۰۱/۷/۱۰ به جز تبصره بند «ث» ماده (۲) قانون مذکور، به عنوان شرایط عمومی لحاظ می‌گردد. تبصره- اشخاصی که در خصوص جرائم بند «ت» ماده (۲) قانون مذکور، دارای پرونده در حال رسیدگی در مراجع قضایی می‌باشند، تا زمانی که فرآیند رسیدگی آنان تعیین تکلیف نشده است، نمی‌توانند به عنوان شهردار انتخاب شوند.

ب- شرایط اختصاصی

۱- حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط برای شهرهای با جمعیت تا ۲۰۰ هزار نفر و حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مرتبط برای شهرهای با جمعیت بیش از ۲۰۰ هزار نفر و مراکز استانها
تبصره- آیین نامه اجرایی رشته های تحصیلی مرتبط برای انتخاب شهردار با پیشنهاد وزارت کشور با همکاری شورای عالی استانها به تصویب هیأت وزیران می رسد.
۲- سوابق اجرائی به شرح زیر:
۲-۱- دو سال سابقه مدیریت پایه یا چهار سال سابقه کارشناسی در شهرداری های شهرهای تا ۱۰ هزار نفر جمعیت
۲-۲- چهار سال سابقه مدیریت پایه برای شهرداری های شهرهای با جمعیت ۱۰ هزار تا ۵۰ هزار نفر جمعیت
۲-۳- چهار سال سابقه مدیریت میانی برای شهرداری های شهرهای با جمعیت ۵۰ هزار تا ۲۰۰ هزار نفر جمعیت
۲-۴- یک سال سابقه تصدی سمت های موضوع ماده ۷۱ قانون مدیریت خدمات کشوری یا چهار سال سابقه مدیریت میانی برای شهرداری های شهرهای با جمعیت ۲۰۰ هزار تا ۵۰۰ هزار نفر جمعیت
۲-۵- دو سال سابقه تصدی سمت های موضوع ماده ۷۱ قانون مدیریت خدمات کشوری یا پنج سال سابقه مدیریت میانی برای شهرداری های شهرهای با جمعیت ۵۰۰ هزار تا یک میلیون نفر جمعیت
۲-۶- سه سال سابقه تصدی سمت های موضوع ماده ۷۱ قانون مدیریت خدمات کشوری یا شش سال سابقه مدیریت ارشد برای شهرداری های با جمعیت بیش از یک میلیون نفر
تبصره ۱- آیین نامه اجرائی تعریف مدیریت پایه، میانی و ارشد موضوع جزء (۲) بند «ب» و سمت های هم سطح آن توسط وزارت کشور با همکاری شورای عالی استانها تدوین می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲- یک چهارم سوابق عضویت اعضای شورای اسلامی شهر و یک سوم سوابق مدیریتی اعضای شورای اسلامی شهر شامل ریاست کمیسیون‌ها و اعضای هیات رئیسه شورا و یک دوم سوابق رییس شورای اسلامی شهر با توجه به جمعیت شهر ذی‌ربط در زمان تصدی به عنوان مدیریت‌های پایه، میانی و ارشد موضوع جزء (۲) بند «ب» محاسبه و ملاک عمل می‌باشد. در صورت همپوشانی عضویت و مسئولیت در کمیسیون‌ها و هیئت رئیسه شورا، صرفاً یکی از سطوح مذکور قابل محاسبه می‌باشد.

تبصره ۳- به ازای هر یک دوره مقطع تحصیلی بالاتر و همچنین سابقه خدمت بیش از سه سال در سمت مورد نیاز موضوع این ماده در شهرداری، یک سال از مدت زمان مربوط به سابقه اجرایی کاسته می‌شود.

تبصره ۴- شهردار باید از تاریخ اشتغال به کار تا زمانی که در این سمت انجام وظیفه می‌نماید در داخل محدوده شهرستان مربوطه سکونت داشته باشد.

تبصره ۵- سوابق مدیریتی موضوع جزء (۲) بند «ب» با تجمیع و ترکیب، قابل تبدیل به یکدیگر می‌باشد به نحوی که هر سال سابقه مدیریت ارشد، دو سال سابقه مدیریت میانی و هر سال سابقه مدیریت میانی، دو سال سابقه مدیریت پایه و همچنین به صورت معکوس قابل محاسبه می‌باشد.

تبصره ۶- دستگاه‌های اجرائی که با مأموریت کارکنان خویش برای تصدی سمت شهردار موافقت اولیه می‌نمایند پس از صدور حکم انتصاب موظفند با مأموریت وی موافقت نموده و تا زمانی که در سمت مذکور فعالیت دارند، حق اعمال پایان مأموریت ندارند. در صورتی که شهردار از بین کارگزاران شهرداری‌ها و مؤسسات و سازمان‌های تابعه و وابسته آنها یا وزارتخانه‌ها یا مؤسسات و شرکت‌های دولتی تابعه و وابسته به دولت انتخاب شود، پس از خاتمه دوره خدمت با رعایت مقررات استخدامی مربوط به سازمان محل خدمت اولیه خود برگشت داده می‌شود و چنانچه

از بین کارگزاران انتخاب نشده باشد، وزارت کشور و شهرداری‌ها در قبال او هیچ گونه تعهد استخدامی و به کارگیری ندارند.
تبصره ۷- هر پنج سال سابقه فعالیت کارشناسی در شهرداری معادل یک سال مدیریت پایه در شهرداری محسوب می‌گردد.

ماده ۵۹- ماده (۸۳) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۸۳- فرایند تذکر، سؤال و استیضاح شهردار به شرح زیر است:

الف- ...

ب- هر یک و یا تعدادی از اعضای شورای شهر می‌توانند راجع به مسائل شهر و شهرداری از شهردار سؤال کنند. سؤال باید کتبی و صریح بوده و در برگه مخصوص که هیأت‌رئیس تهیه می‌نماید، درج و تسلیم هیأت‌رئیس شود. هیأت‌رئیس بلافاصله سؤال را به کمیسیون تخصصی ذی‌ربط ارسال می‌نماید و کمیسیون ظرف مدت حداکثر پانزده روز پس از وصول سؤال جلسه‌ای با حضور شهردار یا معاونین وی تشکیل و با استماع اظهارات سؤال‌کننده و توضیحات و پاسخ شهردار یا معاونان وی به موضوع رسیدگی و در صورتی که فرد یا افراد سؤال‌کننده قانع نشده باشند، نظر خویش را جهت رسیدگی به سؤال در جلسه علنی به هیأت‌رئیس ارسال می‌کند. رئیس شورا موظف است در اولین جلسه رسمی علنی، رسیدگی به سؤال را با دعوت از شهردار بررسی کند، مگر اینکه رسیدگی در اولین جلسه رسمی علنی به دلایل موجهی که به تأیید شورا می‌رسد ممکن نباشد. شهردار در جلسه مذکور حضور یافته و به سؤال شخصاً پاسخ می‌دهد و اگر سؤال‌کننده یا سؤال‌کنندگان از پاسخ قانع نشوند، موضوع به رأی گذاشته می‌شود و در صورتی که اکثریت حاضران از پاسخ شهردار قانع نشوند، به منزله وارد بودن سؤال و ابلاغ کارت زرد می‌باشد.

ج- درخواست استیضاح شهردار باید با ذکر دلایل و به صورت صریح طرح و به امضاء حداقل یک سوم از اعضای شورای شهر برسد. در این صورت درخواست

استیضاح شهردار توسط هیأت رئیسه شورا در اولین جلسه علنی شورا اعلام وصول شده و در صورت باقی ماندن حد نصاب تعداد امضا، پس از ده روز کاری شهردار موظف است برای بررسی آن در اولین جلسه رسمی علنی ممکن که توسط هیأت-رئیسه تعیین می‌گردد، حاضر شود. رسیدگی به استیضاح با توضیحات فرد یا افراد متقاضی استیضاح به مدت حداکثر بیست دقیقه شروع و سپس دو نفر موافق و دو نفر مخالف می‌توانند جمعاً به مدت چهار دقیقه، دلایل موافقت یا مخالفت خویش را هر گروه بیست دقیقه بیان می‌کنند، سپس شهردار به مدت یک ساعت از خویش دفاع می‌کند و در نهایت موضوع استیضاح به رأی گذاشته می‌شود. در صورتی که دو سوم اعضا به استیضاح شهردار رأی موافق دهند، شهردار از کار برکنار شده و شورا در همان جلسه پس از استیضاح باید یکی از معاونین یا ذی‌حساب شهرداری و در صورت عدم وجود، مسئول مالی شهرداری را به عنوان سرپرست تا انتخاب شهردار بعدی برای حداکثر سه ماه تعیین نماید.

در ماده (۸۳) اصلاحی قانون موضوع ماده (۵۹) مصوبه اصلاحات زیر انجام می‌شود:

۱- در انتهای بند «ب» عبارت «اخطار به شهردار» جایگزین عبارت «ابلاغ کارت زرد» می‌شود.

۲- در بند «ج»، عبارت «بیان می‌کنند» به عبارت «بیان کنند» اصلاح و همچنین عبارت «معاونین» به «معاونان» اصلاح می‌شود.

۳- دو تبصره به عنوان تبصره‌های (۱) و (۲) به ماده (۸۳) قانون به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره ۱- شروع فرآیند استیضاح منوط به دریافت دو اخطار موضوع بند «ب» در مدت حداقل ۴۵ روز می‌باشد که حداقل یک نفر از سؤال‌کنندگان جزء درخواست‌کنندگان استیضاح باشند.

تبصره ۲- در مواردی که دوسوم از اعضای شورا، ادامه کار شهردار را موجب اختلال در مدیریت شهری بدانند، بدون رعایت تبصره (۱) می‌توانند درخواست استیضاح خویش را تقدیم نمایند. در صورتی که سه‌چهارم اعضا به استیضاح شهردار رأی موافق دهند، شهردار از کار برکنار می‌شود.

ماده ۶۰- ماده (۸۴) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۸۴- شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و دبیرخانه کمیسیون‌هایی مانند ماده (۹۹)، ماده (۱۰۰) و ماده (۷۷) قانون شهرداری و کمیسیون موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی موظفند آرا و مجوزهای تغییر کاربری، پروانه ساخت و پایان کار ساختمان را که به نام مدیران شهرداری، دهیار و اعضای شورای اسلامی شهر و روستا و بستگان نسبی و سببی درجه یک آنان و همچنین کارکنان شهرداری صادر می‌شود با رعایت قوانین و مقررات به صورت فصلی به صورت عمومی در رسانه‌ها یا پایگاه اطلاع‌رسانی استانداری، شهرداری و دهیاری منتشر کنند.

تبصره- دریافت هرگونه هدایای شخصی توسط شهرداران، دهیاران و اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا ممنوع است. شهرداری‌ها و دهیاریهای سراسر کشور موظفند هرگونه دریافت و پرداخت نقدی و غیرنقدی به شهردار، دهیار و اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا را به صورت ماهانه در پایگاه اطلاع‌رسانی خود یا دیگر رسانه‌ها منتشر کنند.

تبصره ماده (۸۴) اصلاحی قانون موضوع ماده (۶۰) مصوبه به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره- دریافت هرگونه هدایای شخصی نامتعارف و مرتبط با مسئولیت توسط شهرداران، دهیاران و اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا ممنوع و مرتکب متناسب با ارزش مادی هدیه دریافتی، مستوجب اعمال مجازات درجه شش مندرج در ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ خواهد بود. در

صورتی که اشخاص مذکور به هر دلیل ناگزیر از دریافت هدایای موصوف باشند، مکلفند هدایای مذکور را عیناً و حداکثر ظرف یک ماه به شهرداری یا دهیاری یا شورای محل خدمت تحویل دهند. شهرداری‌ها و دهیاری‌های سراسر کشور موظفند هرگونه دریافت و پرداخت نقدی و غیر نقدی به شهردار، دهیار و اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا را به صورت ماهانه در پایگاه اطلاع‌رسانی خود یا دیگر رسانه‌ها منتشر کنند. آیین‌نامه اجرایی این تبصره شامل حدود و شاخص‌های هدایای غیرمتعارف حداکثر ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب وزیر کشور می‌رسد.

ماده ۶۱- بندهای زیر بعد از بند (۱۰) به ماده (۸۸) قانون الحاق می‌گردد:

۱۱- نظارت بر روند هزینه کرد درآمدهای ناشی از قانون مالیات بر ارزش

افزوده و قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها که از طریق سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها توزیع می‌گردد و ارائه هر ۶ ماه یکبار گزارش نظارتی مربوط به این بند به کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی.

۱۲- ...

۱۳- ...

۱۴- تعیین نماینده حین بررسی لوایح مرتبط با برنامه و بودجه و امور

مرتبط با رسالت شوراها جهت حضور و انتقال نظرات شوراهای اسلامی در کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی.

در ماده (۶۱) مصوبه اصلاحات زیر انجام می‌شود:

- ۱- در بند (۱۱) الحاقی به ماده (۸۸) قانون عبارت «وزارت کشور» جایگزین عبارت «سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور» می‌شود.
- ۲- در بند (۱۴) الحاقی به ماده (۸۸) قانون عبارت «موثق و امین» بعد از واژه «نماینده» اضافه می‌شود.

ماده ۶۲- ماده (۸۹) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

الف- ...

ث- تبصره (۱) به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۱- دبیرخانه هیأت مرکزی، استانی و شهرستانی نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها به ترتیب در وزارت کشور، استانداری و فرمانداری مستقر می شود. معاون ذی ربط وزارت کشور دبیر هیأت مرکزی می باشد و دبیر هیأت استانی و شهرستانی به ترتیب توسط استاندار و فرماندار تعیین می شود. دبیر هیأت موظف است علاوه بر اجرای وظایف مربوط به هیأت با تقاضای هر یک از اعضای هیأت مبنی بر رسیدگی به تخلفات اعضای شوراها موضوع را ظرف مدت حداکثر سی روز در دستور کار این هیأت قرار دهد. آیین نامه نحوه نظارت هیأت های مذکور در این ماده حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، با همکاری کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی، وزارت کشور و شورای عالی استان ها تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

در تبصره (۱) اصلاحی ماده (۸۹) قانون موضوع بند (ث) ماده (۶۲) مصوبه، عبارت «از بین افراد موثق و امین» بعد از عبارت «دبیر هیأت استانی و شهرستانی» اضافه می شود.

ج- ...

ج- دو تبصره به عنوان تبصره های (۳) و (۴) به شرح زیر به ماده الحاق می گردد:
تبصره ۳- هیأت های حل اختلاف می توانند برای انجام وظایف نظارتی با شوراها و دیگر دستگاههای اجرائی، نظارتی، قضائی، امنیتی و انتظامی مکاتبه نمایند و دستگاههای مذکور مکلفند اطلاعات، اسناد و مدارک درخواستی را حداکثر ظرف یک ماه در اختیار آنها قرار دهند. استتکاف از اجرای این حکم موجب مجازات شش ماه تا دو سال انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی می شود.

در تبصره (۳) الحاقی به ماده (۸۹) قانون موضوع بند «چ» ماده (۶۲) مصوبه، عبارت «هیأت‌های نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها می‌توانند برای انجام وظایف نظارتی با شوراها و دستگاههای مرتبط مکاتبه نمایند.» جایگزین عبارت «هیأت‌های حل اختلاف می‌توانند برای انجام وظایف نظارتی با شوراها و دیگر دستگاههای اجرائی، نظارتی، قضائی، امنیتی و انتظامی مکاتبه نمایند» می‌شود.

تبصره ۴- ...

ماده ۶۴- دو تبصره به عنوان تبصره‌های (۵) و (۶) به شرح زیر به ماده (۹۲) قانون الحاق می‌شود:

تبصره ۵- ...

تبصره ۶- چنانچه بعد از برگزاری انتخابات و تأیید صحت انتخابات از سوی هیأت مرکزی نظارت و تا قبل از تشکیل اولین جلسه شورا، به هر نحوی مشخص شود که عضو انتخاب شده از ابتدا فاقد شرایط مندرج در مواد (۳۰)، (۳۲) و (۳۳) این قانون بوده است، هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات موظف است ضمن اخذ نظر دبیرخانه دائمی هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات مربوط، به پرونده ظرف مدت یک ماه رسیدگی و نظر خود را اعلام نماید. در صورت حذف منتخب مورد بررسی، منتخب علی‌البدل جایگزین می‌شود.

در تبصره (۶) الحاقی به ماده (۹۲) قانون موضوع ماده (۶۴) مصوبه، عبارت «چنانچه بعد از برگزاری انتخابات و تأیید صحت انتخابات از سوی هیأت‌های نظارت مربوط و تا بعد از برگزاری اولین جلسه» جایگزین عبارت «چنانچه بعد از برگزاری انتخابات و تأیید صحت انتخابات از سوی هیأت مرکزی نظارت و تا قبل از تشکیل اولین جلسه شورا» می‌شود.

ماده ۶۵- ...

ماده ۶۷- از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، مواد قانونی زیر نسخ می‌شود:

الف- تبصره (۴) ماده (۱۵) و مواد (۳۳) و (۴۶) الی (۴۹) و تبصره آن و تبصره ماده (۵۲) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی
ب- مواد (۳۱)، (۳۶) و (۳۹) لایحه قانونی انتخابات شوراهای شهر و طریقه اداره آن مصوب ۱۳۵۸/۷/۱
پ- ماده (۲) و تبصره‌های آن و مواد (۱۱) و (۲۳) قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری مصوب ۱۳۶۱/۹/۱
ت- مواد (۴۱)، (۴۵) و (۵۵) قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۹ و تبصره‌های آنها
ث- تبصره ماده (۳)، تبصره‌های (۱) تا (۴) ماده (۵۳) و ماده (۱۰۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

ماده (۶۷) مصوبه اصلاحات زیر انجام می‌شود:

- ۱- در بند (الف) عبارت «تبصره (۴) ماده (۱۵) و» حذف می‌شود.
- ۲- یک بند به عنوان بند «ج» به شرح زیر به ماده الحاق می‌شود:
- ج- مواد (۳) و (۱۴) قانون شوراهای محلی مصوب ۱۳۵۸/۴/۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی

یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۶۸) به مصوبه الحاق می‌شود:
ماده ۶۸- این قانون از زمان تصویب لازم‌الاجرا است.

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ هفتم اسفندماه یکهزار و چهارصد و سه مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف